

СПЕЦСЛУЖБИ ПІВДЕНО-АФРИКАНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

ПЛАН:

1. Історія формування та основні етапи розвитку спецслужб ПАР.

2. Основні спецслужби ПАР

2.1. State Security Agency (SSA):

2.1.1. Південноафриканська служба розвідки (South African Intelligence Service, SAIS).

2.1.2. Південноафриканське агентство розвідки (South African Intelligence Agency, SAIA).

2.1.3. Національний центр комунікацій (National Communications Centre, NCC).

2.2. Управління розвідки Національних сил оборони ПАР (South Africa National Defence Force Intelligence Division, SANDF-ID)

2.3. Підрозділ кримінальної розвідки Поліцейської служби (Crime Intelligence Division of SAPS).

3. Координаційні та дорадчі органи:

3.1. National Intelligence Coordinating Committee (NICOC).

3.2. Ministerial Review Commission on Intelligence (MRCI).

4. Громадський контроль за діяльністю спецслужб ПАР.

1. ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ ТА ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ СПЕЦСЛУЖБ ПАР

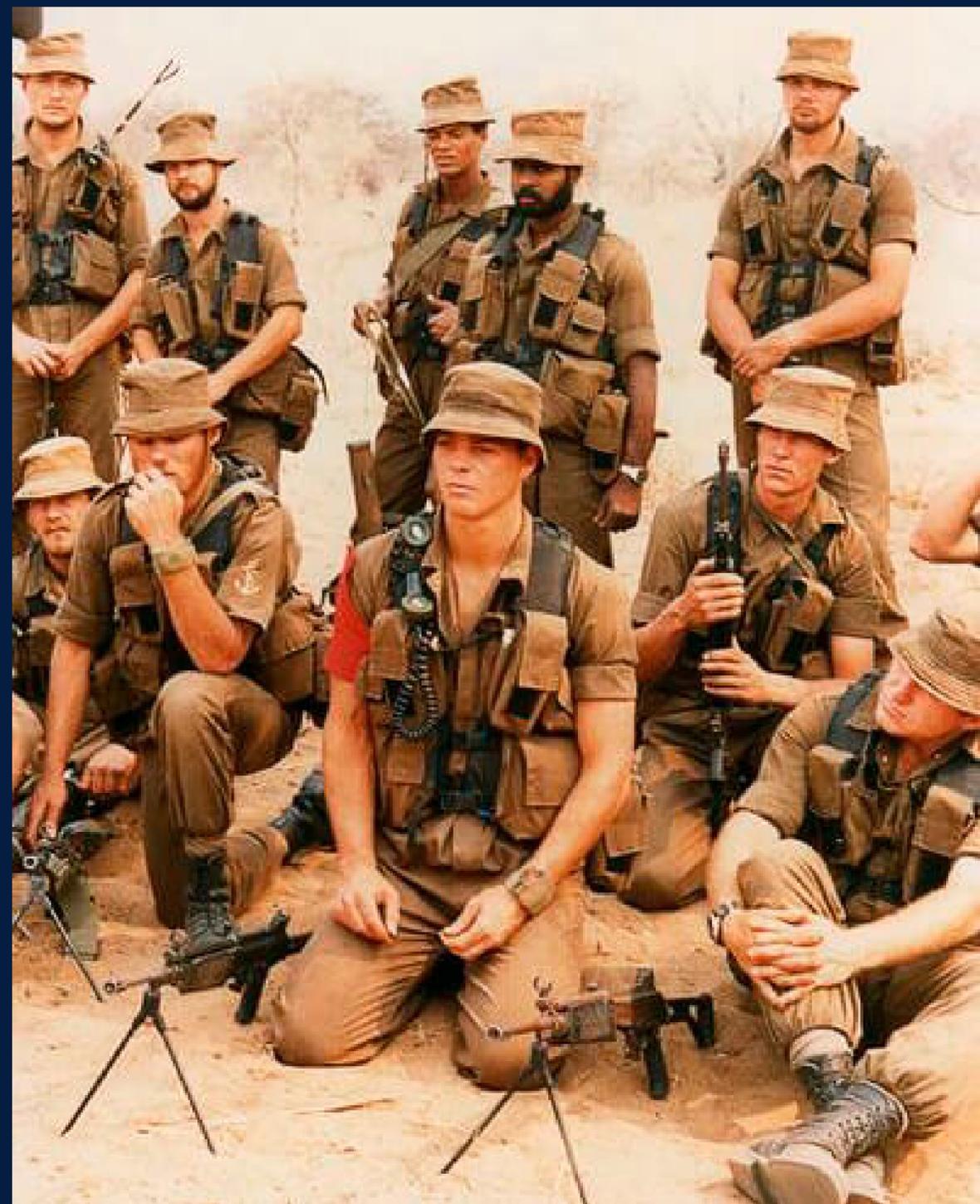
Система спеціальних служб Південно-Африканської Республіки (ПАР) відіграє ключову роль у гарантуванні національної безпеки, захисті державного суверенітету та протидії сучасним викликам, включаючи тероризм, організовану злочинність і кіберзагрози.

З моменту завершення апартеїду (1994 р.) розвідувальна система країни зазнала глибоких трансформацій, спрямованих на демократизацію та парламентський контроль.

Основні етапи розвитку спецслужб ПАР:

1) 1948–1994 рр. – у період апартеїду спецслужби ПАР діяли переважно як інструмент політичних репресій, придушення опозиції та контролю за населенням.

Головною структурою було *Bureau of State Security (BOSS)*, пізніше перейменоване на *National Intelligence Service (NIS)*.

2) 1994–2000–ні рр. Сучасна система спеціальних служб ПАР була сформована після приходу до влади у 1994 р. Африканського національного конгресу. Тоді було ухвалено два ключових документи: *White Paper on Intelligence* (1994) та *Intelligence Services Act* (2002), які визначили нову систему спецслужб ПАР. Основними принципами їх діяльності стали: парламентський контроль, прозорість фінансування, підзвітність та дотримання прав людини.

1994 рік - формування демократичної системи національної безпеки, створення **National Intelligence Agency (NIA)** та **South African Secret Service (SASS)**.

Національна розвідувальна агенція

(National Intelligence Agency, NIA) (1994–2009)

Дата створення: 1994 рік.

Функції: контррозвідка, захист внутрішньої безпеки.

Структура: мала відділи регіонального рівня та спеціальні підрозділи.

Керівництво: підпорядковувалась безпосередньо президенту та міністру.

Примітка: у 2009 році інтегрована до State Security Agency (SSA).

Південноафриканська таємна служба

(South African Secret Service, SASS) (1994–2009)

Дата створення: 1994 рік.

Функції: зовнішня розвідка; збір інформації про тероризм, міжнародну злочинність; аналіз зовнішньополітичних ризиків для ПАР.

Структура: агентурна мережа за кордоном; центральний офіс у Преторії.

Керівництво: директор, який звітував міністру розвідки.

Примітка: у 2009 році інтегрована до SSA.

Нові спецслужби (крім військової розвідки) підпорядковувалися Міністерству юстиції, а з 1999 р. – *Міністерству розвідувальних служб*, яке у 2009 р. було перейменоване на *Міністерство державної безпеки*.

Також був створений *Координаційний комітет національної розвідки*, підпорядкований президентові через МДБ, до складу якого увійшли очільники спецслужб ПАР, керівник відділу кримінальної розвідки поліції та керівник військової розвідки.

Аянда Длодло,
Міністр
державної безпеки
(2019–2021 рр.)

Артур Фрайзер,
Голова
Агенції державної безпеки
(2016–2018рр.)

3) 2009–2021 рр. – реорганізація спецслужб ПАР (Національної розвідувальної агенції та Південно-африканської таємної служби на *Агенцію державної безпеки (State Security Agency, SSA)*, об'єднання ключових розвідувальних структур під одним керівництвом.

4) З 2021 р. – дотепер. Після заворушень і провалу попереджень щодо них у липні 2021 року було встановлено, що *Агенція державної безпеки* не впоралася зі своїми функціями, була політизованою і не координувала свої дії з *Підрозділом кримінальної розвідки Поліції (Crime Intelligence, SAPS)* та *Військовою розвідкою Сил оборони (Defence Intelligence, SANDF)*.

Президентська експертна панель високого рівня (High-Level Panel Review) прямо вказала на інституційну слабкість, надмірну централізацію та відсутність ефективної роботи *Національного комітету з координації розвідки (National Intelligence Coordinating Committee, NICOC)*, що стало поштовхом до системної реформи цього сектора.

Після цього Уряд розпочав курс на деполітизацію та відбудову професійності спецслцжб, що передбачало:

- 1) розмежування зовнішньої й внутрішньої розвідки,
- 2) відновлення ролі Офісу генерального інспектора з питань розвідки (Office of the Inspector-General for Intelligence, OIGI),
- 3) посилення парламентського контролю через Спільний постійний комітет з питань розвідки (Joint Standing Committee on Intelligence, JSCI) та
- 4) реанімацію підготовки кадрів у Національній академії розвідки Південної Африки (South African National Academy of Intelligence, SANAI).

Паралельно посилювались повноваження **Директорату з розслідування пріоритетних злочинів (Directorate for Priority Crime Investigation, DPCI, "Hawks")** у боротьбі з організованою злочинністю і корупційними мережами, що перетиналися з політичним втручанням до роботи спецслужб.

5 серпня 2021 р. президент Південно-Африканської Республіки Сірл Рамафоса оголосив про реорганізацію системи спеціальних служб цієї країни, у рамках якої, зокрема, було **ліквідовано Міністерство державної безпеки**.

З серпня 2021 р., спеціальні служби ПАР були безпосередньо підпорядковані главі держави. Поточний нагляд за їхньою діяльністю здійснює Міністр Адміністрації Президента. Цю посаду обійняв Мондлі Гунгубеле (2021–2023 рр.). Два його заступники, Зізі Кодва та Пінкі Кекана, стали кураторами розвідки та контррозвідки (відповідно).

Кульмінацією реформ став *Закон про внесення змін до законів у сфері розвідки (General Intelligence Laws Amendment, GILAB)*, який заклав основу для демонтажу SSA та створення декількох окремих органів:

- 1) Південноафриканської служби розвідки (South African Intelligence Service, SAIS) для зовнішньої розвідки,
- 2) Південноафриканського агентства розвідки (South African Intelligence Agency, SAIA) для внутрішньої та контррозвідки,
- 3) Національного центру комунікацій (National Communications Centre, NCC) як центру технічного перехоплення.

Реформа спрямувала ПАР до моделі, де розвідка є структурно поділеною, підзвітною, з посиленням наглядом, чіткою координацією через NICOC (National Intelligence Coordinating Committee – Національний комітет з координації розвідки) та значно зменшеним простором для політичного впливу.

2. СПЕЦСЛУЖБИ ПАР (2009-2025 РР.)

state security

State Security Agency
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

2.1. Агентство державної безпеки, АДБ (State Security Agency, SSA)

Історія створення

SSA було утворене у жовтні 2009 року шляхом об'єднання кількох окремих розвідувальних структур: National Intelligence Agency (NIA), South African Secret Service (SASS), South African National Academy of Intelligence, National Communications Centre та COMSEC.

Функції SSA:

1) Надання розвідданих уряду щодо внутрішніх та зовнішніх загроз: тероризм, підлив державного устрою, саботаж, шпигунство, організована злочинність.

2) Моніторинг і реагування на загрози національній стабільності, державному устрою, добробуту громадян.

3) Управління спеціалізованими підрозділами: Domestic Branch (внутрішня розвідка / контррозвідка), Foreign Branch (зовнішня розвідка), Academy of Intelligence, National Communications Centre, Office for Interception Centres, COMSEC (захист електронних комунікацій).

Структура SSA:

- 1) Domestic Branch (колишня NIA) — внутрішня безпека, контррозвідка.
- 2) Foreign Branch (колишня SASS) — зовнішня розвідка.
- 3) South African National Academy of Intelligence — підготовка кадрів, навчання розвідників.
- 4) National Communications Centre — комунікаційний контроль і координація сигналів, можливо SIGINT / інші.
- 5) Office for Interception Centres — офіс, який займається перехопленням комунікацій згідно з законом.
- 6) COMSEC (Communications Security) — захист електронних комунікацій урядових структур і дипломатичних каналів.

Керівництво SSA

Політичний контроль за SSA здійснює Міністр у справах Президента (відповідальний за державну безпеку).

На сьогодні (з березня 2023 року) цю посаду обіймає **Кумбудзо Нтшавхені (Khumbudzo Ntshavheni)**.

Оперативним керівником SSA є Генеральний директор.

З 12.06.2025 року цю посаду обіймає **Нозуко Глорія Бем (Nozuko Gloria Bam)**.

На 2025 р. State Security Agency (SSA) залишається головним цивільним розвідувальним органом ПАР, який відповідає за загальну координацію цивільної розвідки.

Після реформи 2021 року SSA як юридична особа не була ліквідована, але її функції були розділені і частково делеговані новоутвореним структурним підрозділам:, а саме

1) Південноафриканська служба розвідки (South African Secret Service, SAIS) підпорядковується безпосередньо State Security Agency (SSA) як її зовнішня гілка і діє в межах структури SSA, зосереджуючись на зовнішній розвідці та зборі стратегічної інформації за межами країни.

2) Південноафриканське агентство розвідки (South African Intelligence Agency, SAIA) є внутрішньою гілкою SSA та відповідає за збір і аналіз розвідувальних даних усередині країни, включно з контррозвідувальною діяльністю. Вона також підпорядковується SSA і координує свої дії із зовнішньою гілкою.

3) Національний центр комунікацій (National Communications Centre, NCC) функціонує як технічний підрозділ SSA і відповідає за сигнальну розвідку (SIGINT), кібербезпеку та перехоплення комунікацій. NCC підпорядковується безпосередньо SSA і забезпечує технічну підтримку всім підрозділам.

Отже, усі три органи — SAIS, SAIA та NCC — є структурними підрозділами State Security Agency і діють в її межах, кожен зі своєю спеціалізацією та функціями, підпорядковуючись дирекції SSA та координуючись через відповідні керівні ланки. SSA продовжує існувати як координаційний орган і виконує загальне управління цивільною розвідкою. Тобто в сучасній розвідувальній системі ПАР SSA це материнська структура, яка інтегрує три основні спеціалізовані підрозділи.

2.1.1. Південноафриканська служба розвідки (South African Intelligence Service, SAIS)

Історія створення

SAIS була офіційно створена у 2021 році в рамках реформи *General Intelligence Laws Amendment Act*, що розділив колишнє Агенство державної безпеки (SSA) на три окремі органи.

Метою створення SAIS стало забезпечення сфокусованої та автономної зовнішньої розвідки для ефективного захисту національних інтересів ПАР за кордоном.

Ця реформа дозволила оптимізувати роботу спецслужб, зокрема підвищити прозорість та оперативність.

**Building a Fit for Purpose
South African Intelligence
Service**

Dr Nel Marais

April 2021

Discussion paper 006/2021

Структура

SAIS має кілька ключових підрозділів:

- 1) агентурна розвідка (HUMINT),
- 2) технічна розвідка (SIGINT),
- 3) аналітичний відділ,
- 4) контррозвідка,
- 5) юридичний департамент і
- 6) адміністративне забезпечення.

Організація діє під безпосереднім контролем директора, який звітує президентові країни через Офіс президента. Координація із іншими спецслужбами та державними органами здійснюється через Національний комітет координації розвідки (NICOS).

Керівник

Вісіма Чоулі (Visima Chouli) з травня 2023 року

Основні функції:

SAIS відповідає за збір і аналіз стратегічної розвідувальної інформації за кордоном з метою захисту національної безпеки і зовнішньополітичних інтересів.

Служба проводить агентурну і технічну розвідку, здійснює контррозвідку від зовнішніх загроз і готує аналітичні доповіді для урядових органів.

Вона також підтримує міжнародну співпрацю з іноземними розвідувальними органами.

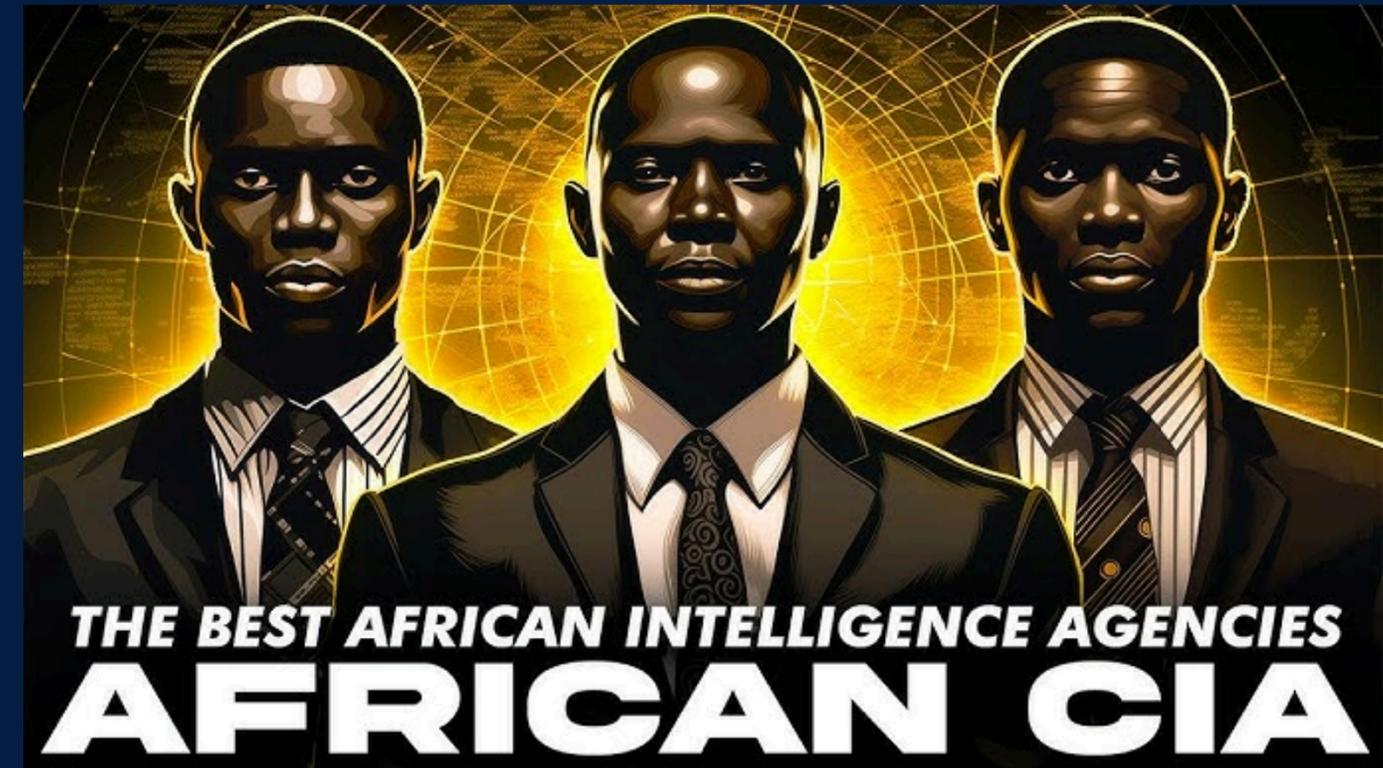

5 успішних акцій:

1. Нейтралізація мережі іноземних агентів, які становили загрозу для державних інтересів, була проведена через складну агентурну роботу і технічне перехоплення, що помітно посилило національну безпеку.
2. Вчасне повідомлення уряду про дипломатичні загрози дозволило уникнути ескалації конфліктів, що демонструє високий рівень стратегічної аналітики SAIS.
3. Розкриття і знешкодження диверсійних груп за кордоном забезпечило стабільність регіону та зміцнило міжнародну безпеку ПАР.
4. Надання інформаційної підтримки миротворчим операціям ПАР сприяло успішним зовнішньополітичним ініціативам і позитивному міжнародному іміджу країни.
5. Запобігання низці кібератак на урядові мережі виявило здатність SAIS ефективно боротися з технічними загрозами.

5 провалів:

1. Недостатня швидкість реагування на політичні зміни в сусідніх країнах призводила до втрати стратегічної інформації в критичний момент.
2. Втрата агентів через відкриття мережі іноземними контррозвідками послабила оперативні можливості служби.
3. Затримки в обміні важливою інформацією з урядом знижували ефективність прийняття рішень у кризових ситуаціях.
4. Відставання у впровадженні нових технологій і розвідувальних методів робило службу менш конкурентоспроможною на міжнародному рівні.
5. Проблеми в координації з іншими спецслужбами особливо на початкових етапах реформ ускладнювали оперативну взаємодію і реалізацію спільних завдань.

2.1.2. Південноафриканське агентство розвідки (South African Intelligence Agency, SAIA)

Історія створення

SAIA утворилось у 2021 році в результаті реформи, яка поділила колишню централізовану Агенцію державної безпеки (SSA) на окремі органи.

Ця зміна була спрямована на створення автономної структури, що зосереджується на внутрішній розвідці, контррозвідці та боротьбі зі злочинністю і тероризмом всередині країни.

Структура SAIA:

Директор SAIA (Керівник SAIA – **Пхійєлві Мвабанда (Phiyelwi Mwabanda)** з жовтня 2022 року) – очільник агенції, відповідальний за сукупність операцій і стратегічне планування.

Відділ внутрішньої розвідки — зосереджений на моніторингу політичних, економічних та соціальних загроз всередині ПАР.

Відділ контррозвідки — захищає країну від шпигунства і підричних дій, виявляє іноземні агенції.

Відділ боротьби з тероризмом і організованою злочинністю — займається розслідуванням терористичних загроз і суміжних злочинних угруповань.

Аналітичний підрозділ — здійснює обробку і аналіз розвідувальної інформації.

Юридичний відділ — забезпечує дотримання законності операцій та дотримання прав людини.

Адміністративний відділ — кадрове, фінансове й матеріально-технічне забезпечення.

SHADOWS & SECRETS

Who Intelligence Officers Are and How They Work

Функції SAIA:

SAIA відповідає за виявлення і нейтралізацію внутрішніх загроз, забезпечуючи безпеку держави від шпигунства, тероризму і організованої злочинності.

Агентство координує роботу з іншими правоохоронними органами, слідкує за дотриманням закону під час розвідувальної діяльності.

Забезпечує захист безпеки державних інституцій і ключових осіб

5 успішних акцій:

1. Сприяння розпаду великих організованих злочинних мереж шляхом тривалих операцій і координації з поліцією.
2. Виявлення і затримання шпигунів, що діяли проти державних інтересів.
3. Запобігання кільком великим терористичним актам, завдяки своєчасній розвідці та оперативним заходам.
4. Посилення контролю за нелегальною міграцією, що підвищило внутрішню безпеку.
5. Розкриття масштабних корупційних випадків у державному апараті, що сприяло реформам і підвищенню суспільної довіри.

Провали:

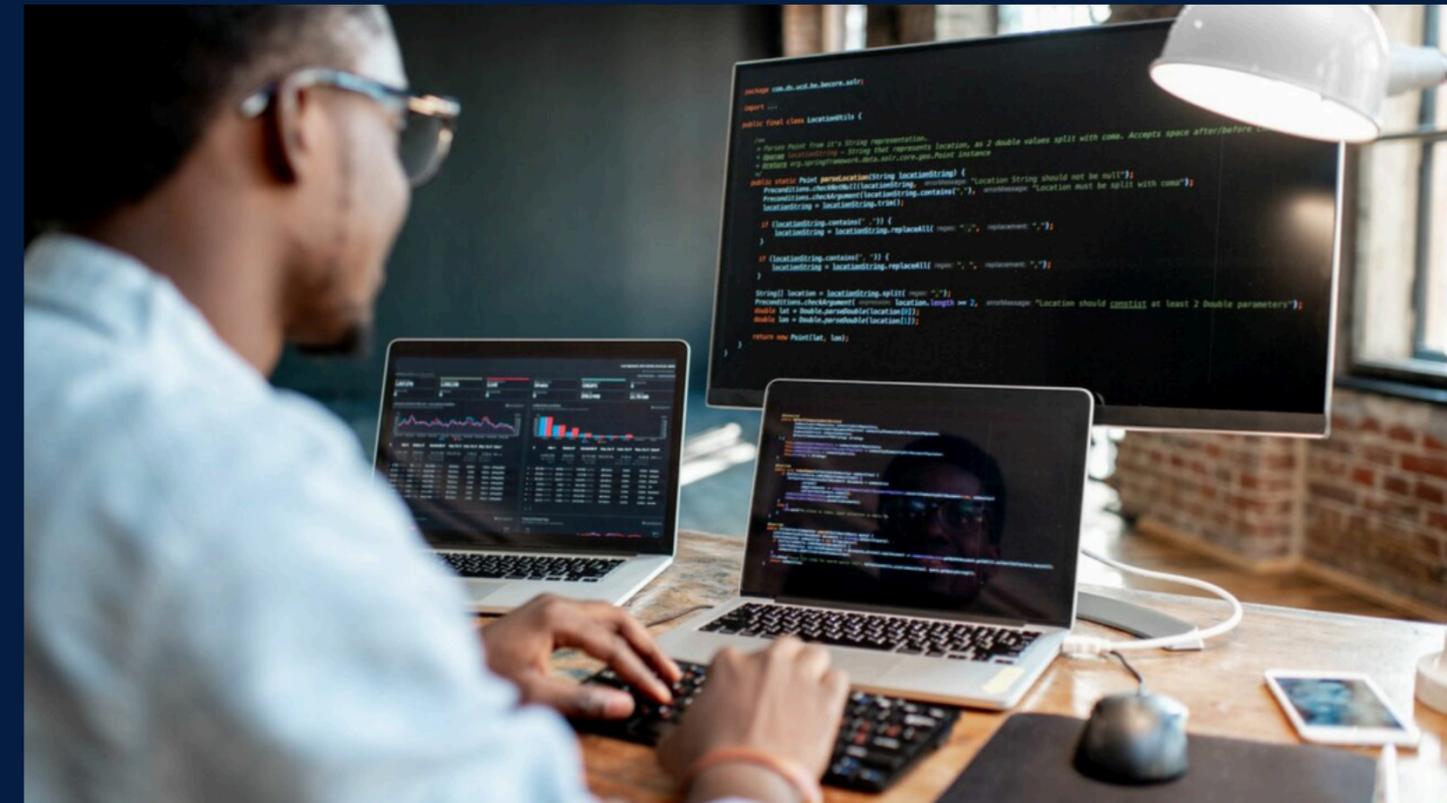
1. Повільна реакція на різке зростання злочинності у специфічних регіонах країни.
2. Виявлення випадків корупції серед співробітників, що підірвало авторитет агентства.
3. Недостатньо жорсткий контроль над перехопленням інформації викликав реформаторські судові обмеження.
4. Проблеми у координації дій із іншими державними органами призводили до непорозумінь і дублювання зусиль.
5. Втрати інформації через невідповідну роботу з інформаторами та поганий захист конфіденційності.

2.1.3. Національний центр комунікацій (National Communications Centre, NCC)

Історія створення

NCC був утворений у 2021 році в межах реформи Агенції державної безпеки (SSA) для концентрації технічного перехоплення комунікацій та кібербезпеки.

Він взяв на себе функції централізованого SIGINT зі збереженням високотехнологічного профілю і спеціалізується на електронній розвідці та захисті урядових систем.

Структура:

Директор НСС – **Танді Мтеті (Thandi Mteti)** з січня 2024 року – відповідальний за оперативну діяльність і забезпечення звітування перед Мінвтром.

Відділ технічного перехоплення – перехоплює і аналізує електронні сигнали, телекомунікаційні канали, роботу інтернету.

Кібербезпека та захист мереж – забезпечує оборону від кібератак, моніторинг і відновлення безпеки інформаційних систем державного значення.

Відділ криптографії і розшифрування – обробляє шифровану інформацію, відповідає за секретність і конфіденційність.

Аналітичний відділ – обробляє великі обсяги даних для інших спецслужб і урядових потреб.

Юридичний відділ – контролює законність перехоплень і захист прав людини.

Адміністративний відділ – кадри, логістика, технічна підтримка.

Основні функції

НСС забезпечує технічне перехоплення для виявлення та нейтралізації як зовнішніх, так і внутрішніх загроз, а також здійснює оборону урядових та критичних мереж від кібератак. Центр підтримує інші спецслужби своєю розвідувальною аналітикою та виконує роль координаційного хаба в сфері SIGINT.

**AFRICAN
INTELLIGENCE**

5 успішних кейсів:

1. НСС вчасно виявив і нейтралізував мережу кібератак на урядові системи, що могло паралізувати ключові служби країни.

2. Перехоплення комунікацій кримінальних угруповань допомогло розкрити і запобігти планованим злочинам.

3. Технічна підтримка розвідувальних операцій сприяла успішному викриттю іноземних агентів.

4. Забезпечення кіберзахисту урядових мереж зміцнило національну безпеку у цифровому просторі.

5. Впровадження новітніх технологій перехоплення і аналізу значно підвищило оперативність служби.

5 провальних кейсів:

- 1) Скандали через несанкціоноване масове перехоплення інформації викликали суспільний резонанс і критику правозахисників.
- 2) Недотримання процедур і юридичних норм спричинило судові розгляди і втрату довіри.
- 3) Витоки конфіденційної інформації через інсайдерів поставили під загрозу кілька операцій.
- 4) Відставання від міжнародних технологічних стандартів обмежувало потенціал служби.
- 5) Обмежена прозорість і складність доступу громадськості до інформації підсилювали підозри в зловживаннях.

COMSEC (Communications Security)

COMSEC була утворена як приватна компанія в лютому 2003 року, щоб захищати електронні комунікації урядових органів. До створення компанії забезпечення безпеки комунікацій в уряді було фрагментованим.

COMSEC (раніше Electronic Communications Security (Pty) Ltd) – це компанія, що належить уряду Південної Африки через його Національне розвідувальне агентство.

Основним завданням COMSEC є захист урядових комунікацій Південної Африки від будь-якого несанкціонованого доступу, а також від технічних, електронних чи будь-яких інших пов'язаних загроз. Компанія також надає послуги з перевірки систем, продуктів та послуг безпеки електронних комунікацій, що використовуються урядом Південної Африки.

2.2. Управління розвідки Національних сил оборони ПАР (South Africa National Defence Force Intelligence Division, SANDF-ID)

Історія створення

Військова розвідка ПАР почала формуватись у 1937 році як *Directorate Operations and Intelligence*, а в 1970 році була перейменована на *Military Intelligence Division (MID)*. Після завершення доби апартеїду *MID* зазнав трансформацій, ставши одним із трьох основних розвідувальних органів у країні.

Сьогодні він є автономною структурою, що відповідає за військову розвідку і контррозвідку під керівництвом Міністерства оборони.

Управління розвідки НСО ПАР (South Africa National Defence Force Intelligence Division, SANDF-ID) є основним військовим розвідувальним агентством Південної Африки, яке було створено 27 квітня 1994 року.

THE OWLS AND THE SHADOW WAR

The Inside Story of Military Intelligence in South Africa

VOLUME
VIII

Directorate Special Tasks and
Sub-Division Intelligence Operations (SDIO)
Part 1: The West Front – DST1 and UNITA

Walter Volker

Структура Управління розвідки Національних сил оборони ПАР:

Directorate Military Intelligence – головний підрозділ, що збирає, аналізує та інтерпретує військові дані;

Subdivision Military Intelligence – відповідає за оцінку військових загроз ПАР і регіону;

Subdivision Counter-Intelligence – протидіє шпигунству, саботажу та підривній діяльності проти Міністерства оборони і Збройних сил;

Спеціалізовані директорати, включно з аналітичним, технічним, кадровими й адміністративними службами.

Основні функції Управління розвідки Національних сил оборони ПАР:

- 1) Збір і аналіз військової розвідувальної інформації.
- 2) Контррозвідувальна діяльність для захисту військових структур ПАР.
- 3) Військова дипломатія і співробітництво з розвідками інших країн.
- 4) Підтримка планування і проведення військових операцій.

Керівник Управління розвідки Національних сил оборони ПАР
Головою Управління з 2021 року є генерал-майор **Таліта Мксакато (Thalita Mxakato)**, перша жінка на цій посаді, яка має досвід військової служби в Umkhonto we Sizwe*.

* «Умконтто ве сізве», або «Спис нації» (зулу: Umkhonto we Sizwe) – озброєне крило Африканського національного конгресу, створене в 1961 році для збройної боротьби з режимом апартеїду

5 успішних операцій Управління розвідки Національних сил оборони ПАР:

1. Забезпечення розвідувальної підтримки миротворчих операцій ПАР в Африці, сприяючи вирішенню конфліктів і стабілізації регіону.

2. Виявлення іноземних військових загроз і готування своєчасних стратегічних звітів для командування ЗС.

3. Успішна контррозвідувальна операція проти шпигунів, які намагалися зібрати секретні дані про військові плани ПАР.

4. Підтримка модернізації військових розвідувальних технологій і удосконалення методів збору інформації.

5. Активна участь у міжнародних навчаннях і обміні інформацією з союзниками.

5 провалів Управління розвідки Національних сил оборони ПАР:

1. В окремих випадках повільне реагування на зміни оперативної обстановки призводило до втрати важливої інформації.

2. Внутрішні структурні проблеми і недостатня координація з іншими розвідувальними службами.

3. Недостатня кваліфікація кадрів та відставання у впровадженні нових технологій на ранніх етапах реформ.

4. Затримки в інформуванні вищого військового командування щодо змін у потенційних загрозах.

5. Політичний тиск і випадки втручання, що впливали на якість і оперативність розвідувальної діяльності.

2.3. Підрозділ кримінальної розвідки Південноафриканської Поліцейської служби (Crime Intelligence Division of South African Police Services, CID SAPS)

Історія створення

Підрозділ кримінальної розвідки був створений згідно з Конституцією 1996 року та Законом про національну стратегічну розвідку 1994 року.

Його мандат було чітко визначено як використання розвідданих для запобігання злочинам, проведення розслідувань та підготовки доказів для судового переслідування правопорушників.

Значна внутрішня реструктуризація відбулася у 2008–2009 роках, що призвело до створення підрозділів кримінальної розвідки на рівні поліцейських дільниць по всій країні, забезпечуючи більш цілеспрямований збір інформації та підтримку місцевих операцій.

Структура CID SAPS:

Оперативна підтримка – проводить агентивні дії, мережеву розвідку та оперативне спостереження.

Аналітичний центр – займається обробкою і аналізом зібраної кримінальної інформації.

Кримінальна інформаційна служба – відповідає за управління даними та координацію з іншими підрозділами.

Контррозвідка – забезпечує захист від злочинного проникнення у структури SAPS.

Спільні операції з Національним центральним бюро Інтерполу – для боротьби з транснаціональною злочинністю.

Основні функції CID SAPS:

- 1) Збір, аналіз та розповсюдження інформації про організовану злочинність, тероризм, корупцію і економічні злочини.
- 2) Підтримка оперативних заходів SAPS для профілактики і розкриття злочинів.
- 3) Ведення розслідувань через агентурну і технічну розвідку.
- 4) Координація з іншими правоохоронними і розвідувальними органами на національному і міжнародному рівнях.

LIVE
NOW

KHUMALO RETURNS

MADLANGA COMMISSION
HEARING CONTINUES

MDNtv

Керівник

Генерал-лейтенант **Думісані Кумало (Dumisani Khumalo)** очолив Підрозділ кримінальної розвідки (Crime Intelligence Division) SAPS з 01.12.2022 року.

Він був призначений на цю посаду Національним комісаром поліції Фанні Масемолою (Fannie Masemola) після того, як підрозділ близько двох років залишався без постійного керівника.

У листопаді 2025 року, він був поновлений на цій посаді після тимчасового відсторонення через висунуті проти нього кримінальні звинувачення.

5 успішних операцій CID SAPS:

1. Розкриття великих організованих злочинних угруповань, що процвітали у сфері торгівлі наркотиками і зброєю.
2. Успішні масштабні операції проти корупції у публічному секторі, які призвели до арештів високопоставлених чиновників.
3. Ефективна протидія терористичним загрозам всередині країни та забезпечення безпеки стратегічних об'єктів.
4. Спільна робота з Інтерполом по розкриттю транснаціональних злочинних мереж, що діяли в Південній Африці.
5. Впровадження оперативних технологій, які дозволили покращити якість розвідки і розслідувань.

5 провалів CID SAPS:

1. Довготривалі внутрішні кадрові конфлікти і боротьба за вплив ослаблювали підрозділ і знижували його ефективність.
2. Скандали, пов'язані з корупцією серед співробітників, серйозно підірвали довіру громадськості.
3. Недостатня координація з іншими правоохоронними структурами обмежувала оперативний потенціал.
4. Відсутність сучасних технологій на початкових етапах ускладнювала боротьбу з кіберзлочинністю.
5. Відставання в оновленні аналітичних методів знижувало якість прогнозування злочинних тенденцій.

3. КООРДИНАЦІЙНІ ТА ДОРАДЧІ ОРГАНИ

National Intelligence Coordinating Committee (NICOC) – координує діяльність усіх розвідувальних служб Південної Африки, збирає та інтерпретує розвідувальні дані для ідентифікації загроз національній безпеці. Комітет формує оцінки й готує рекомендації для Кабінету міністрів і Президента країни. Він визначає пріоритети, запобігає конфліктам і сприяє інтеграції інформації між різними спецслужбами.

До складу NICOC входять: Координатор розвідки, генеральний директор Державної служби безпеки (SSA), керівники підрозділів внутрішньої та зовнішньої розвідки, начальник кримінальної розвідки SAPS, начальник військової розвідки Збройних сил, та директор Фінансового розвідувального центру.

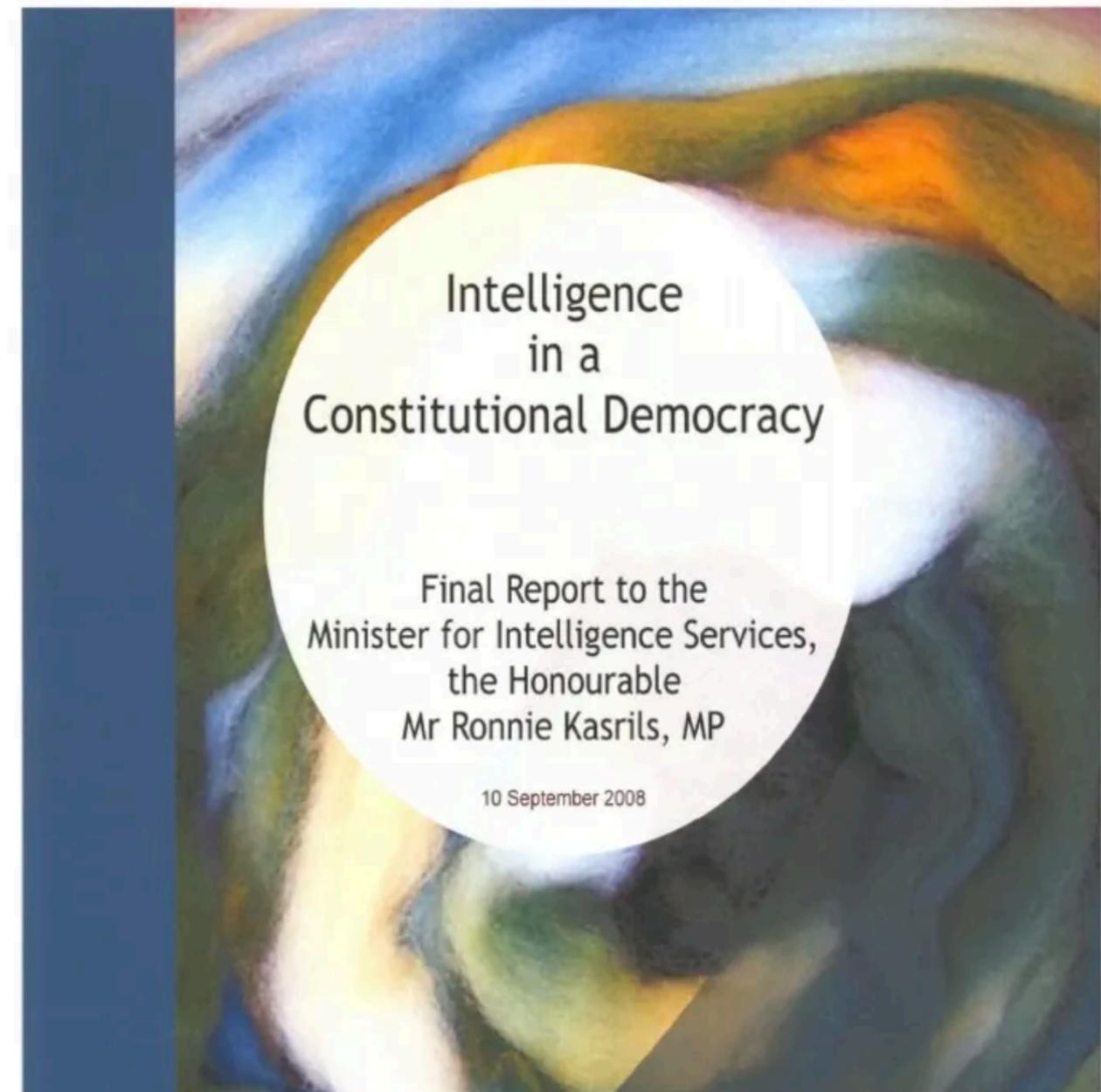
Комітет звітує на рівні Кабінету Міністрів через Міністра державної безпеки.

Ministerial Review Commission on Intelligence (MRCI) це дорадчий орган, створений для нагляду, контролю та оцінки діяльності розвідувальних служб Південної Африки. Він розробляє рекомендації щодо політики та законодавства для покращення роботи спецслужб.

Комісія переглядає операції спецслужб, слідкує за дотриманням конституційних норм і прав людини, а також рекомендує реформи та заходи для підвищення ефективності та прозорості.

Це незалежний консультативний орган, що діє на замовлення уряду з метою вдосконалення розвідувальної діяльності.

Обидва органи є ключовими для забезпечення ефективної, законної і скоординованої роботи спецслужб, підтримують баланс між безпекою та демократичним контролем у ПАР.

4. ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ СПЕЦСЛУЖБ

Громадський контроль над спеціальними службами Південно-Африканської Республіки (SAIS, SAIA та NCC) здійснюється за допомогою декількох ключових механізмів.

Основними інституціями є Парламентський комітет з розвідки (JSCI), Офіс Генерального Інспектора з розвідки, суди, а також активне залучення громадянського суспільства через медіа та правозахисні організації.

Парламентський комітет з розвідки це багатопартійний парламентський комітет, який отримує детальні звіти про діяльність розвідувальних служб, затверджує бюджети та контролює законність операцій. Він діє у секретному режимі, але забезпечує головний політичний нагляд і підзвітність.

Офіс Генерального інспектора з розвідки — незалежний орган із правом проводити розслідування щодо зловживань, порушень прав людини, корупції. Інспектор повідомляє парламент і має повноваження перевіряти документи і оперативні дії.

Судова система — здійснює перевірку законності технічного перехоплення і діяльності спецслужб із гарантіями дотримання конституційних прав та свобод.

Громадянське суспільство, включаючи неурядові організації і журналістів, здійснює моніторинг, піднімає питання прозорості і порушень, розповсюджує інформацію про діяльність розвідки у відкритому полі.

Законодавчі ініціативи та незалежні наглядачі прагнуть до підвищення прозорості, встановлення чітких меж повноважень служб і посилення відповідальності перед суспільством.

Таким чином, громадський контроль у ПАР базується на балансі між забезпеченням ефективної національної безпеки і дотриманням демократичних стандартів підзвітності та прав людини. Цей механізм перебуває у процесі удосконалення з метою підвищення довіри суспільства до спецслужб.

Список використаних джерел:

Africa Center for Strategic Studies. (2021). South Africa's Intelligence Services in Crisis. URL: <https://africacenter.org/spotlight/south-africas-intelligence-services-in-crisis/>

Africa Intelligence Reports (2022–2023). South African State Security Agency Updates. URL: <https://www.africaintelligence.com>

Africa, Sandy (2009). The South African Intelligence Services: A Historical Perspective. In: Changing Intelligence Dynamics in Africa. GFN–SSR and ASSN. P.61–94. URL: https://www.academia.edu/2097947/The_South_African_Intelligence_Services_A_Historical_Perspective?nav_from=6f44eaf6-99ec-498e-8133-a5a22a0a4a5e

Africa, Sandy (2012) The policy evolution of the South African civilian intelligence services : 1994 to 2009 and beyond. Strategic Review for Southern Africa, vol. 34, no. 1, pp. 97–135. URL: <https://repository.up.ac.za/server/api/core/bitstreams/4f05862a-bcbd-4fda-983c-3ca38e7f4f0a/content>

Born, H., Leigh, I. (2007). Making Intelligence Accountable: Legal Standards and Best Practice for Oversight of Intelligence Agencies. Geneva: DCAF. URL: <https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/making-intelligence-accountable.pdf>

Список використаних джерел:

National Defence Force Intelligence Division. Globalsecurity. URL:
https://www.globalsecurity.org/intell/world//rsa/df_id.htm

O'Brien, K. (2011). *The South African Intelligence Services: From Apartheid to Democracy, 1948–2005*. Routledge. URL: <https://dokumen.pub/qdownload/the-south-african-intelligence-services-from-apartheid-to-democracy-1948-2005-9781136892813-1136892818.html>

Turton, Anthony. *The Genesis and Contribution of Republican Intelligence and Bureau for State Security to South African Security*. URL:
https://www.academia.edu/128867072/The_Genesis_and_Contribution_of_Republican_Intelligence_and_Bureau_for_State_Security_to_South_African_Security

Turton, Anthony (2021). *The Genesis and Contribution of the Department of National Security to the South African Security Discourse and Evolution of Democracy*. URL:
https://www.academia.edu/128867093/Understanding_the_Evolution_of_the_National_Intelligence_Service_and_its_Contribution_to_South_African_Democracy?nav_from=3bb35e27-02e2-44b3-91ef-1db949fb2965

To spy or not to spy? Intelligence and democracy in South Africa. Ed. Lauren Hutton. Institute for Security Studies. Monograph 157. February 2009. 116 p. URL:
https://www.academia.edu/67165977/To_spy_or_not_to_spy_Intelligence_and_democracy_in_South_Africa?nav_from=89b45a1c-1d65-492c-9acc-f91e6bf75193

**Thank's For
Watching**

